

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul toii „Libertatea” cu adausele sale „Foaia Interesantă”, „Cala de glume „Bobirnați” și broșurile „Spicuri Economice”, și pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — Au inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

— Manuscriptele nu să dau înapoi. —

Luptă pe capete, pe amîndouă fronturile!

DAR ACELEAȘI STĂRI FĂRĂ BIRUINȚĂ!

ÎN SÎRBIA oștile noastre înaintază încet-încet, după-ce trec prin lupte foarte crîncene.

Lupta cea mare din Polonia-rusească.

De trei săptămîni acum, lupta cea mare, mai mare ca toate cele de până aci, — se ține lanț nesfîrșit în Polonia și în Galiția și sus în Prusia Orientală, — și încă nu s'a dărîmat în o parte ori alta! Se pare că ajungem să avem și aci o luptă fără de sfîrșit și fără învins și învingător, că la hotarele Franței!

Durata luptei de acum în Polonia, e o izbîndă a planului strategic (de bătae) a generalului Hindenburg.

Noi am spus-o și altă-data, că azi nu în aceea stă norocul unei așezări, ca să dai lupta pe hotar strein, ci acolo unde îți place ție, unde îți e ție mai priincios locul de luptă!

Pân' aci, în două rînduri (la Lemberg și la Varșovia) Rușii au atras după ei, prin retrageri prefăcute, oștile germane și austroungare, până la locul unde ei își aveau așezările cele mai prielnice, bine întărite, din cari puteau zdrobi pe inamicul ce le vine în față.

De data asta generalul Hindenburg a făcut el aceea ce înainte făcuse Rușii: și-a ales el locul de luptă și nu s'a aruncat asupra Rușilor acolo unde lor le venea mai bine. Iaca cum:

După retragerea Germanilor dela Varșovia, Rușii au înaintat până mai la hotarele Germaniei, pe urma acelora, trimișindu-și inima, grosul oștilor, pe linia riului Wartha și pân' la Krakovia. Iar cele două aripi înaintau: aripa dreaptă pe riul Vistula în sus, și aripa stîngă, în Galiția, răzîmînd pre Krakau.

Rușii credeau că vor întîmpina în fața lor, unde au ei centrul, grosul armatei germane, centrul și vor urma lupta cu el aci.

Generalul Hindenburg înse, s'a tras cu grosul armatei sale spre miază noapte, în fața aripei drepte a Rușilor, care venea pe Vistula, dela Plock spre Wloklavek.

Aci s'a aruncat apoi cu toată puterea asupra aripei rusești, care, mai slabă, a fost nevoită a se retrage din calea puterii mai mari germane. și prin asta Hindenburg a încurcat de-a binele planurile rusești, intrucît a silit acum pe Ruși, a se trage iară napoi cu centrul (cu grosul) oștilor lor, că de unde nu, Germanii, împingînd bine napoi aripa dreaptă, ajungeau a putea ataca din coaste, ba chiar din spate, centrul rusec, ajuns prea înainte și rămas necoperit după retragerea aripei!

De aceea această luptă e mai inverșunată și mai aprinsă ca toate celelalte date cu Rușii, și ține acum acuși de 3 săptămîni! Căci Germanii și ai noștri și-au pus toate puterile să încurce și risipească pe Ruși, după ce i-au tulburat odată în planurile lor, — dar Rușii au grăbit a trimite ajutoare rezezi aripei primejdute și așa lupta s'a tot inverșunat, deși la o izbîndă hotărîtoare încă n'a ajuns.

Iaca cum descrie un bărbat cunoscător al lucrului, din Viena, aceste nouă încăerări:

Viena, 1 Dec. — Retragera armatei austroungare, după înaintarea din Octobrie, pe urma căreia Przemyslul a fost despresurat și s'au desfășurat luptele de pe riul San, — a stat în strînsă legătură cu luptele din Polonia rusească. —

Anume, armata rusească avînd de gînd a se asvirli cu toată puterea asupra Germaniei, trupele germane cari ajunseseră aproape de linia Varșovia-Ivangorod, au trebuit să se retragă în așezări mai prielnice, mai bune, unde să poată întîmpina pe Ruși cu toată nădejdea, iar trupele austroungare, cari luptă umăr la umăr cu cele germane, a trebuit să sa așeze și ele, potrivituse după cele germane, în așa chip, ca să primejduiască din lătore înaintarea Rușilor.

Rușii au crezut că puterea noastră cea mai mare e în Silezia, de aceea au înainta într'acolo. Dar până să ajungă ei în Silezia, Hindenburg, vestitul general german, a plecat cu oastea lui spre miază noapte, de unde s'a slobozit apoi în coastă, mai binezis în spatele armatei rusești ce înainta încrezătoare spre Silezia. Rușii au respuns la atacul acesta cu aruncarea de mari puteri în linia de foc la Kutno, împotriva lui Hindenburg. Totuși germanii au reușit să respingă aici armata Rușilor.

După lupta dela Kutno, Rușii s'au tras napoi pe două drumuri: partea cea mai mare a trupelor lor s'a retras spre Lodz, iar cea mai mică, cătră Plock.

Hindenburg s'a luat după Rușii cari s'au retras spre Lodz și a și reușit să-i ajungă și să-i încunguiure din trei părți. Rușii însă s'au îngămădit în șanțuri de după cari trei zile s'au

apărat cu succes de focul ucigător al Germanilor. În a patra zi, au sosit apoi mari ajutoare rusești din toate părțile, cari au zădărnicit cu totul încercarea de-a încunjiura pe Ruși.

Acum lupta inverșunată decurge iarăși între Lodz și Plock, unde se fac cele mai mari încordări a puterilor din amîndouă părțile. Se vede însă, că Rușii nu vor fi în stare să țină piept, cu alți mai virtos că și armata austroungară a înaintat la frontul de miazăzi și a început să strîmtozeze pe ruși din coastă.

Deodată cu luptele dela miază noapte, sunt în curgere luptele și la mijloc, pe linia Pilica—Volbrom și Censtochowa.

Fajă de luptele acestea uriașe, năvălirea Rușilor în Ungaria prin munții Carpaților, nu are nici o însemnătate.

In Prusia-răsăriteană.

Berlin, 30 Nov. — Incercarea Rușilor la hotarul dela răsărit a Germaniei, de-a ataca pe neașteptate așezările întărite ale Germanilor spre răsărit de Darkehmen, n'a izbutit. Rușii au suferit pierderi mari.

Atacurile germane la miazăzi de riul Vistula au avut ca rezultat 18 tunuri laute dela dușman și 4500 prinsoneri ruși. În Polonia de jos nu s'a întîmplat nimic deosebit.

Rușii în Ungaria.

In comitatul Ung.

Nagyberezna, 28 Nov. Dupăce puterea mai mare a Rușilor năvălitori în comitatul Ung, a fost respinsă, acum abia

lupte mai mici se dau în acest comitat. Trupele noastre aşteaptă gata în apropierea comunelor dela hotar, ca doar încercă Ruşii să vie mai înlăuntrul. Anume, Ruşii n'au putut înainta mai departe, decît satele de la marginea comitatului. Aşa se vede, nici nu îndrăznesc să se apropie mai tare, că până acum de cite ori au atacat vre-o aşezare de-a noastră mai întărită, nici odată n'au izbutit şi-au fost respinşi. Chiar şi acum e în curgere în Comitatul Ung alungarea trupelor ruseşti respinse. Locuitorii acestui comitat, sunt mai liniştiți.

*

In comitatul Zemplén.

Ştire oficioasă dată în 29 Nov. — Trupele ruseşti cari înaintau din Carpaţi spre *Homonna*, au fost respinse. Ruşii au pierdut vre-o 1200 de oameni.

Höfer, subst. şef. st. m.

*

Zemplén 30 Nov. — (Az Est). Lupta dela *Homonna* a pricinuit Ruşilor pierderi cu mult mai mari de cum se credea la început. Duşmanul a pierdut mai multe mii de morţi, răniţi şi prizonieri. — Lupta care s'a dat aici pe locul cel mai potrivit pentru noi, se sfîrşise în clipa cînd puterea mai mare a Ruşilor ajunsese la linia cuprinsă de trupele noastre.

La Űzsok Ruşii abia mai au cîteva trupe.

Nagyberezna, 29 Nov. — La Űzsok şi în mai multe locuri în comitatul Ung, fiind Ruşii împraştiaţi şi alungaţi, abia trupe mai mici au rămas din ei. Aceste se adună acum de nou şi se împotriesc cu toată puterea.

Locuitorii sunt liniştiţi şi au încredere în miliţie.

Ruşii intraţi în comit. Zemplén s'au retras în partea de miază-noapte a comitatului.

Sátoraljaujhely, 1 Dec. Ruşii respinşi la *Homonna*, s'au retras în partea dela miazănoapte a comitatului *Zemplén*. Dar trupele noastre nici aici nu le dau pace, ci atîcîndu-i din lature, îi silesc să se retragă mai departe. Retragerea s'a început şi trupele noastre sunt în urma lor.

*

In comitatele Szepes şi Sáros n'ar fi primejdie

Lőcse, 29 Nov. — Luptele cu Ruşii intraţi în Ungaria, prin comitatele dela hotar, neliniştesc locuitorii. Fişpanul Baron Artur *Wieland* şi alişpanul *Nógrády* au cercetat, mer-

gînd cu automobilul, unele din comunele dela margine, trecînd pînă pe sub graniţă, pe din dărătul aşezărilor din Galiţia, şi s'au încredinţat, că comitatele *Şároş* şi *Szepes* n'ar fi primejdite de Ruşi. Aceasta s'a şi vestit numai decît locuitorilor spăriaţi. Dealtfel, atît deregătoriiile civile, cît şi cele militare deopotrivă se trudesc să liniştească publicul. Oficerii merg într'una să aducă ştiri din linia de foc, vestind înaintarea trupelor noastre şi retragerea duşmanului. Publicul acum e mai liniştit, ziua de azi a trecut în pace.

*

Luptele din comitatul Zemplén.

Kiskolon, 30 Nov. — De trei zile a jînut într'una focul tunurilor în comitatul *Zemplén*, pricinuind mari pierderi în rîndurile Ruşilor. Eri seară bubuiturile tunurilor ruseşti tot mai rar s'au auzit, iar dela o vreme au încetat de tot. — Tunarii ruşi au început, se vede, retragerea. Tunurile noastre încă au încetat, le-a luat însă locul infanteria, care s'a zvirlit îndată după duşmanul ce a început a se trage napoi. Tot mai departe se aud puşcăturile. Noaptea se vede în depărtare arzînd cutare sat ce stă în drumul *Muscalului*. E semnul, că şi de acolo au eşit Ruşii. Pe drumuri vin pîlcuri-pîlcuri, prizonieri, chinuiţi de foame, căci fiecare cere de mîncare.

Lupta cu Sirbii.

Lupta pe linia Valjevo Coşac.

Budapesta, 30 Nov. — (oficioasă). Pe cîmpul de luptă cu Sirbii luptele ţin întruna. Trupele Austro-ungare au reuşit eri să cucerească dealul *Suvolor* pe *Valjevo Coşac*. Dealul a fost apărat cu multă vînjoşie de cătră Sirbi. Am luat preste o mie două sute de prizonieri şi 14 maşini de puşcat. La *Usice* am găsit multe arme şi gloanţe.

Sîrbia cere sfatul României asupra cererilor Bulgariei.

Amsterdam, 28 Nov. — După o ştire a ziarului „Times”, guvernul sîrbesc a întrebat zilele trecute la *Bucureşti*, dacă România n'ar avea nimic împotriva, cînd Sîrbia ar da o parte de pămînt (Macedonia) Bulgariei. Guvernul român ar fi răspuns, că se va bucura dacă toate neînţelegerile dintre ţările învecinate cu România, ar fi înlăturate. De aceea Sîrbia e hotărîtă să împlinească cererile Bulgariei.

Lupta în Egipt.

La canalul Suez.

Tarigrad 1 Dec. — În depărtare de 20 kilometri de canalul *Suez*, se dau lupte între Turci şi trupele engleze din Indii. Turcii au dus în linia de foc şi 4 tunuri grele, aşezîndu-le în apropierea canalului.

Tarigrad, 30 Nov. — În Egipt se dezvoaltă foarte încet luptele.

Dacă ar putea duce Turcii în linia de foc 100.000 de oameni, atunci ar fi asigurată învingerea. Englezii apără canalul *Suez* cu multă putere şi au primit de cu rînd noi întăriri. Ministrul marinei, paşa *Dsemal*, a fost trimis în Egipt, ca să preia comanda trupelor turceşti.

Armata Turciei.

Fiind acum şi Turcia intrată în hora fărîlor cari se războesc, armata ei încă va trage în cumpănă la hotărîrea luptelor uriaşe de pe şi mai uriaşul cîmp de bătăe.

Iată aci cîteva date despre puterea armată turcească:

În vreme de pace armata Turciei stă din 13 corpuri de armată. Comande de armate sunt în Constantinopol, Erzin-dian, Damasc şi în Bagdad.

Un corp de armată are trei divizii; o divizie stă din 3 regimente, un regiment din trei batalioane. La fiecare regiment sunt maşini de puşcat; fiecare divizie are un batalion de vînători şi un regiment de tunari şi fiecare corp cîte unul sau două regimente de călăreţi. Trupele active, în timp de pace, împreună cu trupele de rezervă, se alcătuiesc din 17.000 oficeri, 250.000 soldaţi, 45.000 cai, 1500 tunuri şi 430 maşini de puşcat. Serviciul militar e obligator. Timpul serviciului ţine dela vîrsta de 21 de ani, pînă la 45., va să zică: 24 de ani. Fiecare soldat e dator să slujească 3 ani în armata activă, 6 ani la rezervă 9 ani la armata teritorială şi 7 ani la gloate.

Infanteria e înzestrată cu puşti „Mauser” de 765 milimeiri. Tunarii, pe lingă tunurile cele vechi, mai au şi tunuri cu totul nouă, îndeosebi tunuri cu trapere repede, de 10.5 centimetri.

Armata Turciei, care a fost cam rămasă napoi faţă de armatele altor ţări din Europa, e îmbunătăţită şi adusă în rînduială, cu ajutorul Germaniei.

Lupta din Belgia.

Au reînceput luptele la Ypern.

Rotterdam, 29 Nov. — „Daily Chronicle” vesteşte că trupele franceze-engleze şi helgiene au fost atacate de germani pe linia *Ypern* — *La Bassée*. Cu aceasta s'a început lupta cea mare, care va fi mai

îngrozitoare ca toate luptele de pînă aci. Germanii iau parte la aceste lupte crîncene, cu puternice întăriri şi cu noi tunuri. Luptele s'au în curgere. Ținta Germanilor e *Ypern* ul.

*

MAI NOU

Cetim în „Ar. Kőzl.” dela 2 Dec. In Sîrbia.

Budapesta, 1 Dec. — Sîrbii au suferit o nouă înfrîngere la *Coratiţa*, după lupte de mai multe zile, în care ei au fucut altfel împotriviri foarte viguroase.

Un milion de glotaşi Ruşi.

Budapesta, 1 Dec. Rusia îşi chiamă sub arme 8 clase (8 ani) din gloate, cari la o altă dau un milion de soldaţi.

Încercare nereuşită.

Stokholm, 1 Dec. Aici se ştie că Englezii au încercat să dea jos pe ţarm trupe noue la *Ostende* (oraş cuprins de Germani), ca de aci se atace cu ele pe Germani în coaste în Belgia, dar încercarea nu le-a reuşit.

Japonia

şi marele războiu.

Cristiania, 30 Nov. „Temp” primeşte următoarea telegramă din *Tokio*:

Contele *Okuma*, ministrul treburilor din afară a Japoniei, a spus că amestecarea Japoniei în războiu, nu s'a sfîrşit prin cucerirea *Chiau ciului*. Germania se va întîlni încă de multe ori în decursul acestui război cu armata şi cu flota japoneză.

Genf, 30 Nov. — *Pichon*, fostul ministrul francez, scrie cu multă mulţumire în „Petit Journal” despre venirea trupelor japoneze în ajutorul Franţei şi Rusiei. Mai mult doresc venirea lor Francezii, că ei sunt peste măsură încîntaţi de vitejia armatei japoneze. Ruşii au uitat de supărarea cu duşmanii cari i-au învins odinioară, iar Anglia ţese în secret firele pretenţiei cu America de Nord, doar o înduplecă să şi dea învoirea la venirea Japonezilor. Pentru că, în America de Nord se cam tem de ridicarea Japoniei şi de aceea mulţi s'au ridicat glasul împotriva ei. Acum păşeşte la mijloc Anglia şi dă garanţii, că Japonia nu va fi primejdioasă în viitor pentru America.

Pichon laudă puterile din *Trippla* înţelegere, pentru că au reuşit să cîştige pe Japonia de partea lor şi le trimite salutul seu din prilegiul venirii pe cîmpul de luptă din Europa.

*

Cinste eroilor!

Cinste dată de Iaponezi Germanilor căzuţi la *Cing-tau*.

În lupta ce s'a pornit între Japonezi şi Germani răsăritul în Aziei la *Cing-tau*, forţăreaţa ger-

mană a trebuit să cadă, deși a fost apărută cu atita vitejie de germani, de li s'a dus vestea.

Un semn de prețuire a vitejiei luptătorilor e și cinstea dată de Japonezi dușmanilor lor, soldaților germani căzuți în luptă dela Cing-tau.

Iată ce spune o știre despre ceea ce-au făcut Japonezii cu germanii căzuți la apărarea cetății:

Japonezii au așezat pe fiecare soldat căzut, singur într'un mormânt, nu cum se face de regulă în războaie, că pe toți morții din cutare parte a cîmpului de luptă, îi pun clae pe grămadă într'o groapă mare, și așa-i astrucă.

Au pus apoi Japonezii semn la fiecare mormint și au scris deasupra mormintului numele și rangul celui căzut. Iar partea locului unde se află aceste morminte, poartă numele oficios: „Morminte de eroi“ E o faptă frumoasă aceasta din partea poporului Japonez, care știe da cinstea cuvenită pîră și dușmanului, cu care a avut o luptă atît de înversunată. De altfel în luptele dela Cingtau, n'au pierit mulți oameni. Numai paguba a fost mare.

Japonezii au pregătit cu multă socoteală asaltul, au înaintat cu toată siguranța și le-a căzut în mână cetatea, aproape fără pierderi. Luarea acestui port de mare, puternic întărit, care e de aceeași însemnătate ca și Port-Artur-ul, în timp destul de scurt, s'a serbat în Tokio și întreaga Japonie, ca o faptă de mare glorie și vitejie a armatei japoneze.

NOUTĂȚI

† Maximilian Bendorfean, învățător gr.-or. în comuna Daneș, îmbolnăvindu-se pe cîmpul de luptă din Galiția, a încetat din viață la spitalul din Miskolcz, în vîrstă de 25 ani. Odihnească în pace.

Prilegiu bun

— De-a avea foile o lună de zile gratis. —

La numărul de azi am adaus mandate postale (buletine de trimis banii pe poștă). Cu acestea pot fi trimiși banii pentru *Calendar* pe 1915, dar și pentru alte trebuințe ale cetitorilor, pentru abonați noi, pentru înnoire de abonament, etc.

Pentru cei cari n'au încă foile noastre, facem azi un imbiemint deosebit.

Acei cari doresc a intra în șirul

abonaților (înainte plătiturilor) la aceste foi pe anul viitor 1915 și trimit de acum plata pentru ele pe cel puțin jumătate de an, — le trimitem foile de acum pîn' la Anul-Nou, pe de-asupra, gratis (fără plată).

Vedeți prețul foilor arătat amănunțit mai jos, pe pagina din urmă a foii.

Alegeți vă felul de abonament de acolo care vă place și trimiteți banii pe jumătate de an, — și vă merg foile încă de pe acum!

Rugăm cetiții această veste și acelor cetitori din comună, cari nu au azi foile noastre, și la caz de lipsă, dați le buletinul (mandatul postal) de trimis banii, ce îl primiți în foaia de azi.

Mulțămită. Aducem mulțămită tuturor acelor, cari ne au condolat și mingăiat din privilegiul morții iubitului nostru fiu, locotenent Ioan Lăzăroi, căzut pe cîmpul de luptă din Galiția.

Orăștie, 3/XII. 1914.

Familia Lăzăroi.

Vorbesc turnurile între ele...

Cetim în un ziar din Pesta următoarea notiță:

Un interesant schimb de vorbe a avut loc zilele trecute între doue turnuri, foarte depărtate altfel unul de altul. Unul e turnul de Nauen din Berlin, din al cărui vîrf se mijlocește telegrafia fără drot dela Berlin la Hamburg și la Paris. În Paris vestitul turn de fer »Eifel« are stațiunea telegrafică fără drot.

Turnul Nauen din Berlin a agrăit pe Eifel din Paris, trăgîndu-l la răspundere pentru răspîndirea de știri neadevărate de pe cîmpul de războiu.

— Ce fel de minciună e aceea, că ați spus, că planul nostru de războiu a bancrotat? Unde ați bătut voi armatele noastre? Știrile voastre sunt fără adevăr, necinstite și nici măcar bine iscodite!

Turnul Eiffel a răspuns: »Dar ale voastre cît de adevărate sunt, cînd ați vestit lumii, că în ziua căderii Sedanului (2 Septembrie) oștile voastre vor prîzni în Paris! Unde vă sînd victoriile și sborurile spre Paris? Inzadar învingeți prin telegrame. Iacă Germania perde tot mai mult sînge la păretele împotrivrării noastre!..»

Și apoi iar au intrat în tăcere unul față de altul cele doue turnuri.

Un animal strein în jurul Parisului,

Înainte cu cităva vreme, un animal ciudat și necunoscut vederii parizienilor, s'a arărat

în cîmp în jurul Parisului. Locuitorii dela mîrgini s'au speriat de-a binele de vederea ne-mai văzutului animal, și dela ei vestea s'a dus din om în om, din uliță în uliță, pînă ce se umpluse orașul de fiori, că ceva bidiganie ciudată vine spre cetatea lor, — te miri de n'o fi un fel de Cal-troian! Unii spuneau că forma asta de animal au mai văzut-o, ce-i drept, prin menagerii, dar era mai mic și mai blînd, acesta înse e mare și sperios. Și de unde se fi picat ca din cer aci, aproape de orașul lor?

Abia într'un tîrziu a venit un om care a tilcuitivirea ciudatului oaspe: El era o cămilă cu două umflături în spate, — rătăcită de pe cîmpul de războiu! Căci oștile din Tunis și Algeria, și-au adus și „cail“ lor la războiul contra Nemților, anume cămilele, cari pe acolo sunt mari și frumoase, nu izgirite ca cele de prin menagerii. A fost prinsă și dusă în oraș în mijlocul bucuriei și mirării roiiului de copii, ba și de oameni mari, cari se uitau cu interes la ciudatul cal al soldatului african cutare, care se vede că a căzut în luptă și „calul“ lui rătăcit.

Prețul foii „Libertatea“ pe anul 1915.

În anul 1915, care, după toate semnele, va fi încă întreg închinat cumplitului războiu încins peste toată lumea, — foaia „Libertatea“ va ieși, tot așa ca în timpul de față, de 2 ori pe săptămînă: Lunia și Joia. Ba avem nădejde, că nici nu va mai da înapoi dela asta, ci va ieși pentru todeauna de 2 ori pe săptămînă!

Joia ea va avea lîngă sine și adausul literar „Foaia Interesantă“, Lunia „Libertatea“ singură.

Prețul numărului de Joia rămîne cel vechiu: 5 cor. pe an, 2 cor. 50 fil. pe jumătate de an.

Numărul de Lunia (a cărui preț fusese la început 1 cor. 50 fil. pe 2 luni, apoi 1 cor. pe 2 luni), îl vom da acum pentru 1 cor. 3 luni de 2 cor. jumătate de an.

Cel ce dară, își abonează amîndoi numerii, va trimite: 4 cor. 50 fil. pe jumătate de an, sau 9 cor. pe anul întreg.

Foaia de glume „Bobirnaci“, precum și adausul economic, nu le putem scoate pînă ce nu vor fi revenit stările de pace, cînd iar le vom scoate.

— „Nici un abonat să nu se lase fără numărul de Lunia, căci acela e întocmit tot așa ca cel de Joia, cu știrile de pe 3 zile și cu articli osebiți, pe cari cel ce are numai numărul de Joi, n'ajunge a le cunoaște. Se lipsește de un prețios material de știri și cetiri.

Numărul de Lunia va ieși și el tot în mărimea celui de Joia, îndată ce avem abonați destui la el și ne vor

ierta împregiurările. Numai siliți de împregiurări, dăm foilor format scăzut.

Abonații cu pachetulul,

cînd mai mulți cer foile pe adresa unuia dintre ei, dela care apoi își duce fiecare foaia sa, — le capătă cu următorul preț:

Numărul de Joia, cu 4 cor. 40 fil. pe an, sau 2.20 pe jumătate de an. Dar trebuie să se aboneze cel puțin 5 foi în un pachetul (5 Libertăți și 5 Foi Interesante).

Numărul de Lunia se dă acestora cu numai 3 cor. 50 fil. pe an, s'au 1 cor. 75 pe jumătate de an.

Cine abonează amîndoi numerii pe jumătate de an, va trimite cîte 3 cor. 95 fil. de un abonat, sau 19.75 pentru 5 rînduri de foi, cari să le vină și Joia și Lunia.

Mai bine e înse, ca fiecare să-și aboneze foile pe numele seu, că i le duce postarul acasă, nu aleargă după ele totdeauna prin vecini.

Numai „Foi Interesante“

fără „Libertate“ și celelalte, încă trimitem, dar cel puțin 10 (zece) la un loc. De pildă pentru grupa de copii dela școala (e repetiție, pentru tineretul corului sau pentru tinerimea din o uliță, din o vecinătate, cere unul singur 10—20—30 „Foi Interesante“. Ele merg toate la el și el le împarte abonaților, ori vin aceia după ele. De fiecare „Foaie Interesantă“ trimite 1 cor. (pentru 10 foi, 10 cor. pe jumătate de an 5 cor.) și le capătă în toată săptămîna.

POSTA REDACȚIEI

Mai multora: Ne trimiteți „poezii“ și la urmă scrieți cîte ceva și pentru mersul foilor. Noi scrisorile cu „poezii“ nu le cetim îndată, decît cînd acelea vin la rînd, peste săptămîni de zile. Cînd vreți ceva pentru trimiterea foilor, scrieți osebit.

Ioan Sbarciu. Ai trimis 8 cor., șase în abonament, 2 pentru o carte. Dar nu spui de unde ești?

Nr. 156—914.

Publicațiune.

În înțelesul ordinațiunii Ministrului de interne: Nr. 8076, vestesc pe toți aceia, cari au la ei haine sau alte lucruri militare găsite ori primite dela soldați și anume: vestminte militare, țoale, gukere, biciclete, scule, vase, unelte de călărit, șei, puști, revolve, săbii, patroane, etc., — ca în termen de 48 de ore dela publicarea acestei încunoștințări, să le aducă subsemnatului oficiu, ori la stațiunea comandei militare ces. r.

Toți aceia cari nu vor aduce obiectele amintite mai sus, găsindu-se acele la ei, vor fi aspru pedepsiți, conform §. 365, articolul de lege V. din 1878.

Orăștie, 21 Nov. 1914.

Pap András,
subcăpitan de poliție.

AIVZ. Farmacie de vînzare, într'un opid românesc, cu circulație anuală de K 15.000 pînă la 20.000 cor. — E lipsă de 30.000 cor. bani gați. Se află în loc oficiu pretorial, 3 bănci, 3 medici, fabrică și alte întreprinderi. — Ținutul curat românesc.

Adresa o dă redacția foii noastre. (1443) 1—2

A ieșit de sub tipar

„Calendarul Național“ pe 1915.

Acest atit de răspîndit și popular calendar, este gata și pus în vânzare. Calendarul nostru pe 1915 e, ca și în alți ani, cel mai frumos calendar popular, ba o carte de trebuință în casa fiecărui Român!

Anul trecut acest Calendar a adus mapele (chertele) țărilor din Balcani după noua lor lărgire de hotare pe urma păcii dela București, —

ăstan el dă alt rînd de mape foarte de trebuință în fiecare casă unde se cește ceva, anume: *mapele tuturor cîmpurilor de războiu din zilele noastre*: a cîmpului de luptă dela hotarele Franței și Germaniei și a Belgiei, — a celui din Galiția, a celui din Polonia rusească, din Prusia răsăriteană, — apoi:

mapa luptelor dintre Turci și Ruși în Caucaz, și cea dintre Turci și Englezi în Egipt; — aduce apoi

mapa coastelor chineze cu portul Cing-tau, fost al Germaniei și luat acum de Japonezi;

și alte mape cari ne arată de ce înșămătate sunt strîmtorile de mare, pentru a căror stăpînire se bate Anglia, ca: Gibraltarul, pasul Calais, Canalul de Suez, Dardanelele și Bosforul, dînd la toate lămuriri folositoare, cari fac să se înțeleagă cît mai bine tot rostul marelui războiu al lumii, ce să deslănțue azi așa crud și sîngeros.

Iar în frunte aduce minunate chipuri dela marea înmormîntare a Regelui Carol: întii pe Rege șe-

zînd în Tronul seu în mantia regală, apoi Regele în sicriu și Regina în genunchiată lingă el pe marginea sicriului; sicriul Regelui pus pe dricul tunului turcesc luat în 1877 dela păgîni, pe care a fost dus la mormînt; Mănăstirea dela Argeș în care a fost înmormîntat; ministri și diplomații statelor streine la înmormîntare; codrul de steaguri sfinte cari au fost în războiul din 1877, petrecînd acum pe marea lor Căpitan de atunci, la mormînt, — și altele și altele.

E un Calendar foarte frumos. Săptămîna asta s'a început trimiterea lui. Se da numai pe bani gata, nainte trimiși.

Prețul unui Calendar luat singuratic, din prăvălie ori dela noi, este: 40 fileri și 5 fil. de postă. Până la 3 calendare, cerute pe postă, prețul e tot 40 fil. de unu. — Cine ia 4—12, le capătă cu 30 fil. exemplarul, trimis lui acasă franco (posta plătită de noi).

Celor ce iau dela 12 exemplare în sus, se dau cu numai 22 fileri, trimise franco lor acasă! Ei au a le vinde singuratic tot cu 40 fileri.

Trimiteți banii înainte! Fiind timp de războiu, nu putem da pe credit, căci n'avem drept a pîrî în acest timp pe cel ce nu le ar plăti. Stările aceste strică creditul, pe care altădată l'am dat unora altora.

Cetiți

unde se găsesc spre vânzare numerii singuratici din „Libertatea“:

În: *Blaj*: la Librăria seminarială; în *Brad*: I. Cutean; în *Hunedoara*: N. Țintea; în *Ghioc*: M. Butariu, comerc.; în *Baia-de-Criș*: R. Coțoiu, comerc.; în *Sibiu* la traficele: Hermine Frank, Németh L., Luise Knopp, Karl Engber, și Bein Iosef; în *Oradea-mare*: librăria Hegedüs (Rákoczi ut 5.); în *Alba-Iulia*: Publiu Murășan, în piață; în *Făget* la Aug. Oneșan și G. Barbu; în *Hațeg* la B. Popovici; în *Seliște*: N. N. Țintea; în *Lugoj*: Tipogr. „Minerva“ G. Țăranu; în *Criștior* la Văgzsina Imre, comerc.; în *Vințul-de-jos* la Filiala „Ardeleana“; în *Abrud* la I. Tengher; în *Virșef* la Amalia Kirchner și Petko Pavlovici Milan; în *Somcuta-mare* la însoțirea creșt. de Consum; în *Beiuș* la Librăria „Doina“; în *Dognecia* la G. Dumitru; în *Turda* la „librăria Poporală“ I. Pescariu; în *Lipova* la Onuț Moldovan; în *Brașov* la librăria I. Chiroiu; în *Ilia* la societ. „Libra“; în *Șugag* la Nic. Ștefan; în *Dobra* la „Grănițerul“.

În *Șăitin*: la Mitru Resedean; în *Buziaș*: la Nosek Gustav; în *Șicliu*: la Petru Gruia; în *Lupeni*: la comerciantul George Gavrilă; în *Trebinje*: la Stevo M. Grakovici; în *Borgoprund*: la M. Friedländer.

În aceste locuri căutați spre cumpărare „Libertatea“ Marția și Vinerea. Prețul totdeauna 10 fileri.

Alți negustori cari ar dori să vîndă fiote noastre, — să se înștiințeze. Au cîștig frumușel dela vânzarea lor.

Mamele și soțiile soldaților noștri

să grăbească a se îngriji pentru cei ai lor aflați în cîmpul de luptă, de mijloace de apărare contra răcelii, a vremii umede. Mii de inși s'au adresat cătră apotecarul Feller să le trimită pe sama celor duși în cîmp ori aflați în îngrijirea lor, mijlocul cel mai bun contra durerilor reumatice, a răcirii, înfundării, pe urma călării mult și a strapafelor mari, a zgîrciurilor, Fluidul binemirositor de esență de plante z's

„Elsafluid“ alui Feller. Totuși recomandăm onorabililor cetitori să-și comande sub adresa proprie dela Apotecarul E. V. Feller din Stubica (Centrale 119) din Croația, și apoi să le dea ori să le expedize celor ai lor, în cutioară de postă, sau, ca să meargă și mai repede, să le trimită în scrisori duple de Feldpost. Aflăm că aceste culii duple și hîrtie în valuri, bună de pachetat, se pune de apotecar gratis în pachet. — Cu cît comanzi mai multe sticle, cu alit își vin

mai ieftine: 12 sticle costă, franco, 6 cor.; 60 sticle, franco, numai 25 cor. — E recomandabil a comanda și Pilulele-Rhababer cu marca „Elsa-pillen“, cari te fac resistant, liniștesc durerile, întăresc stomacul, 6 cutii, cu 4 cor. 40 il. franco. Ca leac de casă recomandat de medici, a fost recunoscute în peste 100.000 scrisori de mulțumită. E constatat, că cei ce au folosit în timp de pace preparatele Elsa alui Feller, nu au de suferit mai nimic în aceste zile grele. (1437) 1-1

Redactor responsabil: Ioan Moța.

„Tipografia Nouă“ I. Moța, Orăștie(Szászváros).

cor., Szebenkákova 160 cor., Mág 90 cor., Szecsel 130 cor., Szelistye 320 cor., Szibiel 250 cor., Tilicske 310 cor. și Vále 50 cor.

Szelistye, în 19 Nov. 1914.

(1439) 1-1 *Primpretorul cercual.*

Szám 3532/914.

Hirdetmény.

Kudzsir községelöljárósága ezenel közhirrre teszi, hogy Kudzsir tulajdonát képező vásárvámszedési jog a községi képviselőtestületnek 125/914. kgy. szám alatt kelt határozata értelmében 1915. évi január 1-től 1915. december 31-ig terjedő 1 évre Kudzsir községhezánál 1914. december 16-án, d. e. 11 órakor, tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1370 korona.

Árverelni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban, az árverést vezelő közs. bíró kezéhez bánatpénz gyanánt letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok a bánatpénzletétele mellett csak 1914. évi december 16-án, d. e. 9 óráig fogadhatnak el s a később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési feltételek a Kudzsir községi jegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kudzsir, 1914. novemb. hó 23.

Juga Aurelian Tanase Petru
jegyző. bíró.

(1441) 1-2

Szám 3533/914.

Hirdetmény.

Kudzsir községelöljárósága közhirrre teszi, hogy a község tulajdonát képező korcsmaház valamint a hozzátartozó melléképületek és kert a képviselőtestületnek 127/914. kgy. számú véghatározata értelmében 1915. január 1-től 1916. évi december hó 31-ig terjedő időre Kudzsir községhezánál 1914. december hó 16-án, d. e. 10 órakor, megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 2400 korona.

Árverelni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban bánatpénz gyanánt letenni.

Írásbeli zártajánlatok csak 1914. december 16-án, d. e. 9 óráig, fogadhatnak el.

Az árverési feltételek a kudzsiri jegyzői irodában, a hivatalos órák alatt, megtekinthetők.

Kudzsir, 1914. november 23.

Juga Aurelian, Tanase Petru,
jegyző. bíró.

(1440) 1-2

2 învățacei.

La subsemnata societate să primesc îndată 2 învățacei din casă bună.

„CONSUM“

societatea comercială pe acțiil Blaj.

Somațiune.

Toți creditorii Institutului »CETATEA«, bancă economică-comercială ca însoțire, sunt somați ca, în sensul § ului 249, alineatului al 2-lea din legea comerc. ungară să-și anunțe pretenziunile, deoarece »Cetatea«, institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Cohalm, prin punctul al 6-lea al procesului verbal din adunarea generală de constituire, a preluat asupra sa toată averea activă și pasivă a susnumitei însoțiri.

Cohalm, 24 Nov. 1914.

Directiunea

bancii „Cetatea“, institut de credit și de economii, societate pe acțiuni.

(1434) 2-3

No. 5307/914. admin.

Publicațiune.

— Lemne de foc

Fac prin aceasta cunoscut, în interesul locuitorilor orașului, că orașul are de vânzare lemne de foc foarte bune, — cari, după calitatea lor, se pun în vânzare pe lingă următoarele prețuri:

1 stîngin mestecat (stejar, fag și mestecan), din Valea Corbului, cu 14 cor. acolo pe loc în pădure;

1 stîngin lemne de fag, clasa primă, dela Șibișelul-nou, cu 18 cor. acolo pe locul clădirii, sau cu 28 cor. duse acasă!

1 stîngin de fag tot de clasa primă, dus din magazinul de lemne orașenesc, la casă, cu 30 cor.

Lemnele se dau atît locuitorilor din loc, cît și din alte comune, în acelaș preț.

Bilete (tîduli) de lemne, se capătă la oficiul de cassă al orașului, în toate zilele de lucru dela 8—12 ore din zi.

Orăștie-Szászváros la 12 Nov, 1914

(1436) 3-6. Iosef Andrae, primar.

2 băieți

din casă bună, se primesc imediat ca învățacei, pe lingă condițiuni favorabile, în prăvălia de ferărie, sticlărie, farbe, etc.. a subscrisului.

1-3 Ioan D. Bârsan,
comerciant în Sălaj.